

Konferens; Bra ljudmiljö ger resultat
11 november, 2016

Aspekter kring ljudmiljön och elever inom neuropsykiatriska funktionsnedsättningar (NPF)- utifrån annorlunda perception

Linda Petersson, specialpedagogiska skolmyndigheten (SPSM)

NPF- neuropsykiatriska funktionsnedsättningar

- ADHD
- Autismspektrum
- Tourettes syndrom

<http://www.kunskapsguiden.se/psykiatri/Teman/Neuropsykiatriskafunktionsnedsattningar/Sidor/default.aspx>

Bra ljudmiljö nödvändigt för vissa men bra för alla!...

Vad behöver vi tänka på utifrån för barn och elever inom NPF?

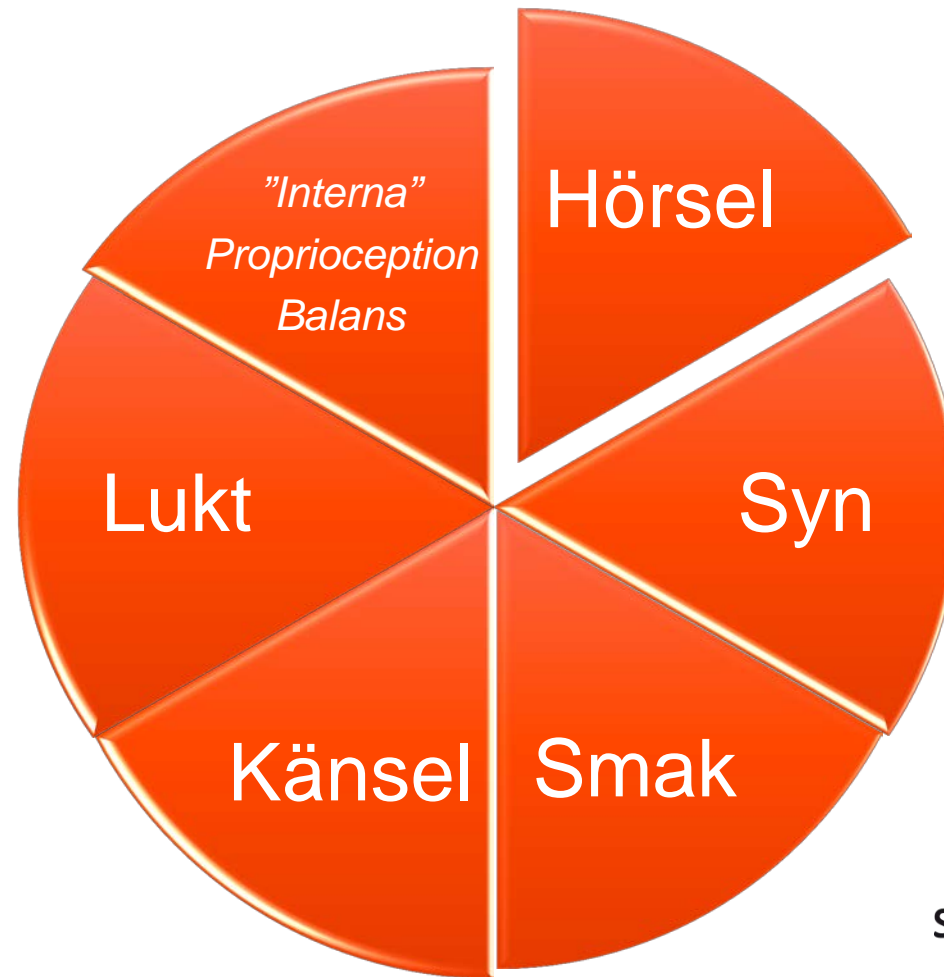

Annorlunda perception

- Handlar om hur sinnesintrycken bearbetas i hjärnan
- Svårigheter att sortera och samordna sinnesintryck.

Sinnena

Samordning av intryck

Samordning

Tolkning

Hörsel →

Syn →

Känsel →

Lukt →

Smak →

Proprioception →

Balans →

Reaktion

- "She has a voice that hurts my ears. It's makes my inside rattle. I felt like pushing her away from my ears to make her stop talking." (Veenendall, 2009)
- " Ibland när ljud eller andra människors rörelser gjorde det oroligt omkring mig, stängde jag automatiskt av.
Sara (i Sainsbury, 2009)
- "Ben cannot manage to go to the cinema...we tried once and he dropped to the floor with his hands over his ears and his eyes squeezeed shut, screaming "to noisy"... (Jackson, 2002)

Annorlunda perception kan innebära:

- Fragmentarisk perception
- Fördröjd perception/ bearbetning
- Hypo- och hyperkänslighet
- Fluctuation (eng)
- Sårbarhet för sinnes "overload"

”För lite”, ”för mycket”- input från sinnen

Hypokänslighet, under

Hyperkänslighet, över

Hypokänslighet, under

- Reagerar inte på namn
- Försenad reaktion
- Presterar bättre med bakgrundsljud
- Dras till ljud/oljud

Hyperkänslighet, över

- Känslig mot ljud/ röster
- Svårt att hålla fokus på den som talar
- Blir lätt rädd för ljud
- Gör ljud medan hen arbetar
- Blir överbelastad i större grupper

Film

- [Information overload](#)

Framgångsfaktorer

Allmänt god ljudmiljö

Kunskap

Förståelse

Anpassningar/ lära strategier

Samverkan.

Framgångsfaktorer

Kartlägg, samla information!
Tänk på elevens perspektiv.

- Det ser olika ut, för olika barn och elever
- Finns ingen universallösning

Balans- energi

Referenser

- Petersson, Linda (2015) ”Det verkar vara lite som ett lotteri, en studie om skolsituationen i grundskolan för elever inom Autismspektrumtillstånd. Malmö Högskola
- Luke Jackson (2002), Freaks, geeks and Asperger syndrome. London; Jessica Kingsleys Publishers.
- Clare Sainsbury (2009), Utomjordning på skolgården- att förstå elever med Aspergers syndrom. Pedagogiskt Perspektiv.
- Ellen Notbohm (2009), Ten things every child with autism wishes you knew. Future Horizons.
- Jennifer Veenendall (2009) Why does Izzy cover her ears, dealing with sensory overload. Autism Asperger publishing Co.

Referenser

- Catherine Faherty; Autism och Aspergers syndrom; Vad betyder det. www.autsim.se
- Lauren H. Kerstein (2009) My sensory book: working together to explore sensory issues and the big feelings they can cause: A workbook for parents, professionals, and children. Autism Asperger publishing Co.
- Gunilla Gerland (2014) Arbeta med autismspektrumtillstånd, hantverket och den professionella rollen.
- Olga Bogdashina (2003) Sensory perceptual issues in autism and Asperger syndrome. London; Jessica Kingsleys Publishers.

